

ACTE INAUGURAL DEL 62è CONCURS INTERNACIONAL DE CANT TENOR VIÑAS
Saló de Cent – 18 gener 2025

SALUTACIÓ I INTRODUCCIÓ

Excel·lentíssim Alcalde, autoritats, membres del Jurat, patrons i directius del Concurs, personalitats del món de l'òpera, guanyadors d'edicions anteriors, concursants, amigues i amics.

Representa un honor per a mi poder fer el Pregó d'una nova edició del Concurs Viñas davant de grans amants i experts d'aquest gènere, els quals han mantingut viva la flama de l'art líric a Barcelona amb un concurs que és a cada dia que passa més prestigiós.

Voldria començar recordant els inicis del Liceu, seu d'aquest Concurs, per valorar el nostre present.

Va ser el 21 de febrer de 1837 que un grup de persones vinculades al **14 Batallón de la Milicia Nacional de Barcelona** es van reunir per a crear la **Sociedad Dramática de Aficionados**. El 14 de novembre del mateix any es va aprovar el primer reglament que representa el verdader origen de la nova entitat, considerada com a una

... sociedad de amigos reunidos para contribuir con sus luces o caudales al desarrollo del arte dramático y el arte musical y que tiene como objetivos la creación de academias de declamación y de canto.

I la qual també

... planificará las escuelas teóricas indispensables para que el arte escénico esperimente un verdadero adelanto.

I és aquest Saló de Cent, precisament el mateix lloc on el dia 27 d'abril de 1838 es va fer l'acte solemne d'inauguració de les càtedres de Música i Declamació del **Liceo Filarmónico Dramático Barcelonés**, és a dir el moment històric del naixement d'una gran marca:

LICEU, sinònim d'excel·lència tant en el àmbit docent com en l'artístic i musical, una marca que està definida en el Conservatori i el Teatre del Liceu, sense oblidar les entitats íntimament vinculades com són el Cercle del Liceu, la Societat de Propietaris i l'associació d'Amics del Liceu.

L'èxit d'aquella iniciativa va permetre aconseguir espais per a l'ensenyament i les actuacions, primerament en el Teatre de Montsió i 10 anys després en l'espai que havia ocupat el Convent dels Trinitaris situat a la Rambla, on encara s'alça el Teatre i aules del Conservatori.

Però aquesta gran iniciativa no tindria sentit sense els joves talents musicals que volien estudiar i desenvolupar la seva carrera artística, i que des de 1837 van tenir el lloc on anar per a poder lluitar per a aconseguir-ho.

FRANCESC VIÑAS

Si bé en el Conservatori del Liceu es fa i es viu tot tipus de música, l'òpera està en els seus orígens de manera molt arrelada. I com tothom sap, un dels alumnes del Centre més destacats en aquest camp va ser el tenor Francesc Viñas, alumne del mestre Gonçal Tintorer.

Les grans dots i el progrés impressionat d'aquell jove tenor van fer que ja l'any 1887 se li demanés permís a la Comissió de Música del Conservatori perquè aquell alumne tan brillant pogués cantar al Teatre de Badalona.

Però la resposta va ser negativa. La Comissió va opinar:

... que era muy aventurado para el Sr. Viñas hacer esta prueba o debut, antes de que estuviese bien convencido de obtener un buen resultado, lo cual no podrá suceder hasta que aquel tuviera bien estudiada la ópera tanto en la parte de canto como en la música. Por lo dicho no se concedió el permiso pero se ofreció a dichos comisionados [del Teatre de Badalona] que en cuanto llegue este caso serán ellos los preferidos, a no ser que se combinara algo aquí en Barcelona para presentarse Viñas por primera vez en escena.

Aquesta mostra d'exigència tan estricta és sense dubte exemplar, ja que es va preferir fer que continués de manera rigorosa el procés d'aprenentatge i progrés del cantant, en lloc de precipitar-se a donar-li ja l'oportunitat de debutar.

El mateix any Viñas va rebre el Premi del Conservatori i va destacar en dos concerts oferts pels alumnes del Centre el 9 i 10 de juliol al Gran Teatre del Liceu, cosa que queda recollida en les Actes de la Junta Directiva, que ja tenia molt clar, com es pot veure, la gran carrera que esperava a aquell jove i extraordinari talent:

En dichos conciertos gustó mucho al público el joven D. Francisco Viñas, alumno de la escuela de canto, cuya voz de tenor y demás circunstancias que le adornan hacen asegurar que alcanzará uno de los más distinguidos puestos en el arte lírico-dramático. Con esta esperanza la Junta Directiva en unión de la Comisión de Música acordó en cesión del día 26 de setiembre concederle la pensión de 600 pesetas repartidas entre los 10 meses de curso a fin de que pudiese dejar el trabajo a que se dedicaba y entregarse por completo a perfeccionar sus estudios en el Conservatorio y ponerse en estado de poder emprender carrera teatral cuanto antes.

La tradició del mecenatge en el Conservatori té en el cas de Viñas un exemple molt important, i també el d'altres casos prou coneguts com el de Montserrat Caballé i Victòria dels Àngels. Però tenim la satisfacció i orgull de què aquesta tradició filantròpica segueix ben viva, i que els mateixos objectius que van portar la Junta Directiva a concedir una beca a Viñas, són exactament els mateixos que avui en dia animen la concessió de Beques als nostres estudiants més destacats i prometedors per part de la Fundació de Música Ferrer-Salat i altres mecenes, una iniciativa que revela el millor de la societat civil catalana.

El 1888, un any després que el Conservatori atorgués a Viñas la beca abans esmentada, les esperances posades en ell es van veure confirmades, i el suport que se li havia donat des del Conservatori es va veure més que recompensat, ja que el mestre Goula del Teatre del Liceu el va fer debutar com a protagonista de Lohengrin, un repte avui en dia del tot inimaginable per a un jove principiant.

Otro suceso vino a favorecer la reputación del Conservatorio y fue la brillante ovación que logró nuestro distinguidísimo alumno Tenor D. Francisco Viñas, al debutar con la ópera “Lohengrin” en el Gran Teatro del Liceo, suceso extraordinario que raya a lo inverosímil, pues parece imposible que un joven sin haberse presentado jamás en escena lo hiciese con tan grande éxito en obra tan difícil y en un teatro de tanta importancia. La Junta Directiva y la Comisión de Música pueden felicitarse de haber pensionado a dicho Señor Viñas, durante un año para que pudiese dedicarse exclusivamente al estudio del arte, pues el sacrificio que por este alumno hizo el Conservatorio en unión el Excmo. Señor D. Evaristo Arnús, ha producido el brillante resultado que acaba de mencionarse y que tanto honra a este Gran Centro de instrucción.

El Conservatori se'n va sentir naturalment molt orgullós, i com a record del lloc on s'havia format, se li va fer a Viñas un regal força curiós.

En vista del brillante éxito obtenido por el alumno de Canto Tenor D. Francisco Viñas al cantar en su primer debut la ópera “Lohengrin” en el Gran Teatro del Liceo, la junta acordó regalarle la espada de combate para el 1er. Acto, a fin de que la conserve en memoria del Conservatorio.

Una espasa d'atrezzo per a mantenir la memòria dels seus estudis al Conservatori, que van ser la base d'una carrera extraordinària, que el va portar a grans teatres de tot el món. Un món unit pel llenguatge internacional de la Música.

EL LENGUATGE DE LA MUSICA

I és que diu que la Música és un llenguatge universal, i ho han expressat de manera explícita els músics més grans de tots els temps:

Quan Mozart i Haydn s'acomiadaven (per no tornar a veure's mai més) amb motiu del primer viatge d'aquest darrer a Londres, el geni de Salzburg va dir al seu il·lustre amic que s'ho havia de repensar, que ja era massa gran per a una aventura com aquella, i que a més, no parlava l'anglès, a la qual cosa Haydn va respondre amb tota confiança que el seu idioma, la Música, era entès a tot el món.

Però el Cant no solament és Música, és també paraula i, en el cas de l'òpera, acció. Representa, per tant, la suma de molts esforços.

El Concurs Tenor Viñas és un exemple viu de la unió entre persones de tot el món, amb la participació de joves talents de nombrosos països, que representen una meravellosa expressió de diversitat i col·laboració internacional. Al Gran Teatre del Liceu i al Conservatori del Liceu, on Francesc Viñas va iniciar la seva trajectòria acadèmica i artística, es van sembrar les llavors d'un compromís que ha fet possible aquest concurs, el qual ha esdevingut una plataforma internacional del Cant gràcies a la col·laboració establerta amb grans teatres d'òpera de tot el món.

INICI CONCURS

Voldria sobretot destacar que el concurs és el resultat de la visió d'una família que ha dedicat la seva vida a fer realitat el seu gran amor per la música. L'any 1963, quan se celebraven els cent anys del naixement del tenor, el Dr. Jacint Vilardell, gendre de Francesc Viñas, comptant amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, el Gran Teatre del Liceu i altres mecenes, varen posar en marxa aquest concurs.

Posteriorment, la seva filla Maria Vilardell (alumna d'un gran pianista, sorgit del Conservatori, Frank Marshall), i el fill d'ella, Miquel Lerín, han continuat aquesta tasca amb una passió intensa, assegurant la continuïtat i el creixement d'aquest concurs.

Un concurs que és més viu que mai, i amb una energia i projecció per a continuar sent en el futur la gran convocatòria que atrau a Barcelona els millors cantants joves que desitgen que el reconeixement en el concurs els doni l'impuls que tant anhelen per a la seva carrera incipient.

Des de la meua perspectiva vull fer especial esment de què el Concurs Tenor Viñas també simbolitza la unió històrica i actual entre el Conservatori del Liceu i el Gran Teatre del Liceu, una col·laboració que ha permès enfortir els llaços entre l'educació i la cultura.

És per al Conservatori del Liceu sempre una gran alegria acollir, en les fases eliminatòries, els participants i el jurat en els espais de l'edifici de Nou de la Rambla, on ha establert la seva seu tot seguint la seva trajectòria de crear equipaments per a la cultura barcelonina. Són uns dies en els quals el Conservatori viu de manera especial aquest meravellós món que és el Cant i l'Òpera, hostatjant l'art i les il·lusions de tants joves cantants d'arreu i la saviesa i increïble experiència dels membres del Jurat.

ACTUALMENT

I ens dóna una satisfacció molt tornar a acollir les eliminatòries en aquesta 62ena. edició d'aquest certamen tan prestigiós, en la que s'ha aconseguit la seva xifra més alta d'inscrits de la seva història: 645 cantants provinents de 61 països d'arreu del món.

Estem molt orgullosos que tots aquests artistes i els membres del Jurat vinguin a conèixer el Conservatori, i que puguin cantar en el nostre Auditori, un gran espai per a la Música que, amb la seva acústica excel·lent i l'ambient especial que genera per a gaudir al màxim de l'art sonor, és una gran contribució als equipaments culturals de la ciutat, i més en concret del Barri del Raval, que és el nostre entorn quotidià, on cada dia centenars de persones, estudiants i professors, van a compartir coneixements i a aprendre aquest ofici màgic que és la Música.

Vull fer esment dels molts alumnes i graduats de Cant del Conservatori que en els darrers anys han arribat a les darreres rondes del Concurs Viñas, o han obtingut algun dels diversos guardons que s'atorguen als participants destacats en algun aspecte: podem recordar els noms següents d'edicions recents, artistes emergents o que són ja cantants amb una important trajectòria: Serena Sáenz, Lluís Calvet, Anna Tobella, Laura Brasó, Anna Niebla, Violeta Alarcón, Ferran Albrich, Carmen Mateo, Laura Coll, Sandra Pastrana, Patricia Rojas, Carlos Daza, Paula Sánchez-Valverde, Montserrat Seró o Gerard Farreras.

Sense oblidar que diversos professors del Centre van ser reconeguts també amb premis quan hi van concursar com a joves promeses del Cant: Maria Dolors Aldea, Marta Matheu o Joan Martín-Royo.

EXCEL·LÈNCIA, MECENATGE, COMPROMIS, EDUCACIÓ, CULTURA, INTERNACIONALITZACIÓ, son les bases per a una societat millor amb la música realitzant un paper fonamental.

De cara al futur, ens agradaria reforçar aquest esperit de col·laboració global i l'exemple que tants bons resultats ens ha donat a Barcelona, convidant els grans teatres d'òpera de tot el món a seleccionar veus prometedores als seus països respectius. Això es podria aconseguir a través d'una participació més activa dels conservatoris i les universitats musicals d'arreu, fomentant així un intercanvi cultural ampli i enriquidor.

Aquest concurs reforça la seva importància en servir com a plataforma clau per descobrir i promoure les grans veus que donaran vida a aquest art als escenaris internacionals, subratllant el valor cultural i la transcendència de l'òpera al panorama musical.

Només em queda agrair-vos el poder ser part d'aquesta gran aventura artística, que uneix de manera tan entranyable institucions essencials en el nostre país: Concurs Francesc Viñas, Gran Teatre del Liceu, Conservatori del Liceu, la Ciutat de Barcelona.

La Història de la Música, el Cant i l'Òpera a Catalunya no serien les mateixes sense aquests noms.

Moltes gràcies a tots.

Maria Serrat Martín
Directora General
Fundació Conservatori Liceu